

POSLUŠNOST I POKORAVANJE AUTORITETU

SEMINARSKI RAD

<http://www.maturskiradovi.net/>

Sadržaj

SADRŽAJ	1
UVOD	2
POSLUŠNOST I POKORAVANJE AUTORITETU KAO MOMENAT U RAZVOJU JEDINKE 3	
DA LI JE POSLUŠNOST MORALNA? (ŽAN PIJAŽE I LORENS KOLBERG)	3
MORALNI RAZVOJ PO PIJAŽEU	3
MORALNI RAZVOJ PO KOLBERGU	4
FROMOVA TEORIJA AUTORITARNOSTI	6
AUTORITARNO-MAZOHISTIČKI KARAKTER	7
PSIHOLOGIJA NACIZMA	8
STUDIJA AUTORITARNE LIČNOSTI I ANTIDEMOKRATSKE ORIJENTACIJE (TEODOR ADORNO I SARADNICI)	9
POSLUŠNOST I POKORAVANJE AUTORITETU KAO POKRETAČ PONAŠANJA 13	
OSNOVNE POTREBE PO HENRI MAREJU	13
POSLUŠNOST AUTORITETU PO STENLI MILGRAMU	15
POSTAVKA I OPIS EKSPERIMENTA	15
KIBERNETSKO STANOVIŠTE	16
HJERARHIJSKO STRUKTURISANJE	17
VARIJABILNOST	17
INSTRUMENTALNOST	18
USLOVI POSLUŠNOSTI	18
ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	21
DA LI JE DOBRO BITI POSLUŠAN?	21
KAKO NAUČITI NEPOSLUŠNOST?	23
LITERATURA	27

Uvod

"Dok ovo pišem, visoko civilizovana ljudska bića preletu iznad moje glave, pokušavajući da me ubiju. Oni ne osećaju nikakvo neprijateljstvo prema meni lično, kao ni ja prema njima. Oni samo «vrše svoju dužnost»... Većina njih, u to ne sumnjam, dobrodušni su ljudi koji poštuju zakon, i koji u privatnom životu ne bi nikoga ubili ni u snu. S druge strane, ako neki od njih uspe da me preciznim pogotkom raznese na komade, to mu sigurno neće kvariti san."

George Orwell

Problem agresivnosti i spremnosti ljudi da učine nešto što je za «normalnog» čoveka nezamislivo nesporno je tema koja zanima stručnjake kao i laike od davnina. Krstaški ratovi, progoni mnogih naroda i njihova masovna istrebljenja, brutalni ratovi koji su besneli vekovima pa i milenijumima, privlačili su pažnju naučnika, naročito nastankom psihologije sredinom 19. veka. Ulaskom u XX veka čovečanstvo je bilo ubedeno da je sa takvim stvarima tipičnim za mračni srednji vek (a koji su se produžile i dugo nakon njega) konačno i za svagda završeno. jednostavno, činilo se da napretkom tehnologije nema više ni razloga, ali ni želje ljudi za ratovima i sukobima. Činjenica danas jeste da je u ratovima u 20. veku poginulo više ljudi nego u svim ratovima u zadnja dva milenijuma. Naročito Drugi svetski rat poznat po koncentracionim logorima i masovnim istrebljenjima prvenstveno jevreja, ali i drugih naroda, pa čak i političkih neistomišljenika, u žižu interesovanja psihologa doveo je jedno pitanje: kako neko, naizgled sasvim običan i normalan može počiniti tako strašne zločine kakvi su se dešavali za vreme ovog rata? Nažalost, ovakva dešavanja nisu zaustavljena nakon 1945. već su nastavljena i do dan danas. Međutim, pitanje koje nas kao psihologe treba da interesuje jeste da li smo danas bliži objašnjenju ovakvog ponašanja, i još sigurno važnije, možemo li išta učiniti da takvo ponašanje sprečimo?

ovaj rad jeste upravo posvećen jednoj zanimljivoj, ali pre svega važnoj temi, što pitanje poslušnosti i pokoravanja autoritetu svakako jeste. Naravno, osnovno pitanje jeste da li je ovaj motiv urođen ili naučen. Pored ovog, ovaj rad pokušaće i da odgovori na pitanje povezanosti poslušnosti sa različitim psihosocijalnim karakteristikama ljudi kao što su u prvom redu autoritarnost i konformiranje.

Pored ovoga jedan deo rada biće posvećen praktičnosti ovog problema, a naročito kakve posledice izučavanje ovog motiva ima na ljude u celini i da li je moguće sprečiti posledice koje ovaj motiv može (ali i ne mora) imati na druge ljude i grupe, kako etničke tako i socijalne grupe uopšte.

Naravno, autor nema pretenziju, niti je dovoljno kompetentan, da u potpunosti reši ovaj problem, ali se nada da će i ova kratka studija pomoći da se osvetli i makar upozori na posledice korišćenja ovog motiva. Posebno se čini važnim da se pokuša razbiti predrasuda tipa «ja nikada tako nešto ne bih uradio» koju ima najveći broj ljudi. Nažalost, najveći broj ljudi jeste spreman da učini i najstrašnije stvari samo ako autoritet to zahteva. ovo pokazuju eksperimenti, ali još češće i bolje praksa. Da li se ovde može išta učiniti? Ako je odgovor ne, onda je možda bolje da svi mi kao psiholozi, a naročito socijalni psiholozi «zatvorimo svoju firmu» i počnemo da se bavimo nekim drugim mnogo zahvalnijim poslom. u suprotnom, ima još nade za našu profesiju i za čovečanstvo uopšte.

Poslušnost i pokoravanje autoritetu kao momenat u razvoju jedinke

u proučavanju poslušnosti i pokoravanja autoritetu, makar što se istorije psihologije tiče, mogu se jasno razdvojiti dve velike grupe istraživanja i teorija. Prva grupa teorija posmatra ovaj motiv kao momenat u razvoju svake jedinke koji je nemoguće preskočiti, ali je naravno moguće na njemu ostati. u ovu grupu spadaju proučavanja moralne svesti Kolberga i Pijaže, istraživanja autoritarnosti, prvenstveno Froma, ali donekle i Adorna i saradnika kao i još neka, manja, ali nikako manje važna. Drugu grupu teorija čine teorije koje poslušnost i pokoravanje vide kao klasičan motiv-pokretač ponašanja. Ovde su sigurno najznačajnije teorije Stenli Milgrama (Stanley Milgram) i Henri Mareja (Henry Murray). Vremenski gledano, nema jasne podele na ove dve grupe. Na primer, Henri Marej je svoju teoriju o 20 osnovnih potreba konstruisao tridesetih godina prošlog veka, a Majlgrem tek sedamdesetih. Zato se sa sigurnošću može reći da su ovo dva podjednako uticajna, ali što je veoma važno, ne uvek i međusobno isključujuća teorijska pravca.

zbog bolje preglednosti, u ovom radu će ipak ove dve teorijske koncepcije biti podeljene po osnovnoj premisi koja leži u njihovojoj osnovi.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

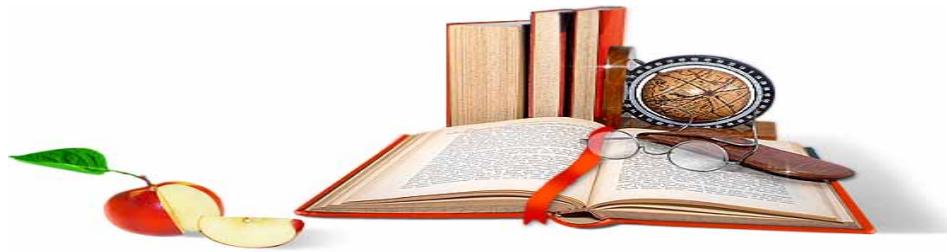
BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com